

Prawa miejskie - 1339

UCHWAŁA Nr XLIV / 371 / 13 **Rady Miasta Sanoka**

z dnia 3 lipca 2013 r.

**w sprawie przyjęcia Programu Aktywności Lokalnej dla rodzin
zwłaszcza z problemami opiekuńczo - wychowawczymi, dziećmi niepełnosprawnymi
i osób samotnie wychowujących dzieci na lata 2013 - 2015**

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 594) w związku z art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (j.t. Dz. U. z 2013 roku poz. 182)

**Rada Miasta Sanoka
uchwała co następuje;**

§ 1

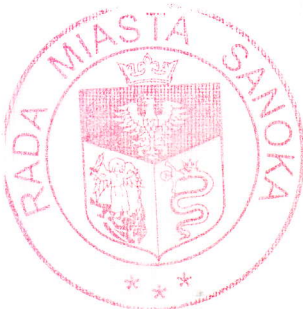
Przyjmuje się do realizacji **Program Aktywności Lokalnej dla rodzin zwłaszcza z problemami opiekuńczo - wychowawczymi, dziećmi niepełnosprawnymi i osób samotnie wychowujących dzieci na lata 2013 - 2015** stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Sanoka.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**Przewodniczący
Rady Miasta**

Jan Oklejewicz

**Program Aktywności Lokalnej dla rodzin z dziećmi, zwłaszcza
z problemami opiekuńczo - wychowawczymi, dziećmi niepełnosprawnymi
i osób samotnie wychowujących dzieci**

- I. Wprowadzenie
- II. Diagnoza. Charakterystyka Miasta Sanoka pod względem ludności oraz charakterystyka problemów klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sanoku
- III. Cele Programu
- IV. Adresaci do których skierowany jest program
- V. Planowane działania oraz metody realizacji Programu
- VI. Miejsce i czas trwania Programu oraz harmonogram działań
- VII. Sposób finansowania realizacji programu
- VIII. Odpowiedzialność za realizację Programu

**Program Aktywności Lokalnej dla rodzin z dziećmi, zwłaszcza
z problemami opiekuńczo - wychowawczymi, dziećmi niepełnosprawnymi
i osób samotnie wychowujących dzieci**

- I. Wprowadzenie
- II. Diagnoza. Charakterystyka Miasta Sanoka pod względem ludności oraz charakterystyka problemów klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sanoku
- III. Cele Programu
- IV. Adresaci do których skierowany jest program
- V. Planowane działania oraz metody realizacji Programu
- VI. Miejsce i czas trwania Programu oraz harmonogram działań
- VII. Sposób finansowania realizacji programu
- VIII. Odpowiedzialność za realizację Programu

I. Wprowadzenie

Program zakłada działania na rzecz rodzin niepełnych zamieszkałych na terenie miasta Sanoka, w szczególności wobec tych, z problemami opiekuńczo wychowawczymi, niepełnosprawnymi, które są zagrożone wykluczeniem społecznym. Dzięki zastosowaniu aktywnych form integracji wykorzystany zostanie potencjał w nich tkwiący. Program jest zgodny z podstawowymi zasadami życia społecznego, a w szczególności z zasadą pomocniczości, partycypacji społecznej i współodpowiedzialności. Kładzie nacisk na aspekt samopomocy, którego idea polega na wyzwoleniu i wykorzystywaniu wewnętrznych zasobów oraz kompetencji osób, grup oraz społeczności lokalnych.

Opracowany Program Aktywności Lokalnej jest dokumentem niezbędnym do realizacji działań podejmowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sanoku w ramach projektu systemowego „Czas na Aktywność w Gminie Miejskiej Sanok” realizowanego w ramach Poddziałania 7.1.1 Rozwój i upowszechnienie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Narzędzie to przyczyni się do jakościowej zmiany w podejściu do problemu wykluczenia społecznego i wpłynie na skuteczność i efektywność udzielanej pomocy.

Obok jakościowych zmian w ramach aktywnej polityki rynku pracy i integracji społecznej koniecznie staje się również zwiększenie dostępności usług skierowanych do osób samotnie wychowujących dzieci i osób niepełnosprawnych, gdyż interwencja na rynku pracy dotyczy coraz bardziej złożonych problemów społecznych. Często trudność sprawia samo zachęcenie do udziału w projekcie osób doświadczających różnego typu problemów społecznych. Również w tym obszarze należy dokonać zmian, przygotowując wsparcie lepsze jakościowo, mniej schematyczne i bardziej atrakcyjne.

Program Aktywności lokalnej stanowi narzędzie do podejmowania działań mających przeciwdziałać wykluczeniu społecznemu mieszkańców Sanoka, pozwala także na realizację zadań nakładanych na pomoc społeczną przez art.3 pkt.2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, który mówi „Zadaniem pomocy społecznej jest zapobieganie sytuacjom, o których mowa w art.2 ust.1, przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem..

II. Diagnoza

Charakterystyka Miasta Sanoka pod względem ludności oraz charakterystyka problemów klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sanoku

Gmina Miasta Sanok obejmuje powierzchnię 38,08 km². Zamieszkują ją 39 305 osób, 18 799 mężczyzn, 20 506 kobiet (ż: 31.12.2011, GUS). Trudna sytuacja życiowa powoduje iż w 2011 r. z wsparcia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sanoku skorzystało 1 200 gospodarstw domowych w których zamieszkiwało 2 851 osób tj. 7,25% wszystkich mieszkańców Sanoka. Wśród rodzin (dalej: r.) korzystających z pomocy MOPS w Sanoku główne powody trudnej sytuacji życiowej to: ubóstwo (847), bezrobocie (645, w tym 475 K), długotrwała choroba (558), niepełnosprawność (306), przemoc w rodzinie, ebrzadność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i samotnie wychowywanie dzieci (282) (ż: MPIPS 03). W 2011 r. świadczenia przyznano 1 094 w tym 698 K, 396 M, a osoby do 30 roku życia stanowią 17,66 % wszystkich korzystających (20% K i 13% M)

W jednej rodzinie mamy do czynienia z wieloma problemami społecznymi. Ubóstwo rozumiane jako uzyskanie dochodu poniżej progu interwencji socjalnej było głównym powodem korzystania z pomocy. Jest wynikiem dysfunkcji społecznych, zwłaszcza bezrobocia skutkującego brakiem dostatecznej ilości środków finansowych do prawidłowego funkcjonowania. Jest przyczyną pogłębiającego się wykluczenia społecznego. Poważną grupą czynników mających wpływ na wykluczenia społecznego w Sanoku są problemy związane z: przemocą w rodzinie, trudnościami opiekuńczo wychowawczymi oraz samotnym wychowaniem dzieci. W 2011 r. w 282 były one przyczyną przyznania pomocy i dotyczy głównie kobiet (90%). Stwarzają one znaczne bariery w podejmowaniu aktywności społecznej zawodowej, niosą trudności w procesie wychowawczym dziecka.

Znając skalę problemów społecznych, chcemy odpowiedzieć na potrzeby mieszkańców, dlatego też Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sanoku podejmuje działania na rzecz osób i rodzin, które nie są w stanie samodzielnie rozwiązać swoich problemów i zaspokoić swoich podstawowych potrzeb. Niejednokrotnie są to osoby, których sytuacja społeczna, rodzinna, zdrowotna, materialna przyczynia się do ich wykluczenia społecznego, uniemożliwiając prawidłowe i pełne funkcjonowanie w społeczeństwie.

W latach 2013- 2015 roku grupą docelową Programu Aktywności Lokalnej będą osoby potrzebujące szczególnego wsparcia ze strony instytucji pomocowych ze względu na często skomplikowaną sytuację życiową. Będą to osoby samotnie wychowujące dzieci wraz z ich najbliższym otoczeniem, rodziny z problemami opiekuńczo – wychowawczymi, oraz dziećmi niepełnosprawnymi.

Osoby samotnie wychowujące potomstwo mają szczególną pozycję nie tylko na rynku pracy, ale także w środowisku lokalnym. Otoczenie ocenia takie rodziny przez pryzmat stereotypów, które krzywdzą nie tylko dzieci ale także ich samotnych rodziców.

W konsekwencji osoby takie mają zaniżone poczucie własnej wartości, są spychane na margines życia społecznego, kulturalnego, towarzyskiego.

Samotnie wychowujący rodzice rzadko korzystają z oferty kulturalnej miasta Sanoka, okazjonalnie uprawiają sport lub podejmują aktywność fizyczną. Możliwości spędzania wolnego czasu warunkowane są głównie kondycją finansową, brakiem wolnego czasu, koniecznością sprawowania opieki nad dziećmi. Osoby takie w znacznym stopniu narażone są na wykluczenie społeczne. Nie bez znaczenia jest również zła organizacja czasu tych rodzin.

III. Cele Programu

– Cel główny:

Celem głównym Programu Aktywności Lokalnej jest zapobieganie wykluczeniu społecznemu oraz podniesienie kompetencji wychowawczych rodzin w szczególności z problemami opiekuńczo wychowawczymi, rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi oraz osób samotnie wychowujących dzieci z terenu miasta Sanoka

– Cele szczegółowe:

- wzmacnianie rodzin niepełnych w pełnieniu funkcji społecznych i rodzinnych
- aktywizowanie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym
- zmniejszenie barier psychologicznych, społecznych i zdrowotnych przyczyniających się do izolacji społeczno-zawodowej
- wsparcie i promowanie postaw prospołecznych
- ukierunkowanie na lepsze funkcjonowanie emocjonalne i intelektualne uczestników Programu
- monitorowanie sytuacji
- inne wynikające z aktualnych potrzeb i zgodne z celami programu.

– Przewidywane rezultaty:

- zdiagnozowanie potrzeb i problemów społeczności lokalnych oraz grup, w szczególności zagrożonych wykluczeniem społecznym
- zawarcie umów z uczestnikami PAL
- zakończenie udziału w projekcie min. 80% uczestników
- zmiana społecznego funkcjonowania osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i ich otoczenia
- wzrost aktywności i integracji społecznej

- poprawa funkcjonowania społecznego osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i ich otoczenia
- zwiększenie atrakcyjności na rynku pracy
- nabycie przez uczestników umiejętności wychowawczych
- wzrost poczucia własnej wartości
- wzrost poczucia przynależności do danej społeczności
- nabycie umiejętności racjonalnego gospodarowania wolnym czasem
- wspieranie rodzin w radzeniu sobie z codziennymi problemami
- poprawa komunikacji w rodzinie

IV. Adresaci do których skierowany jest program

Program Aktywność Lokalnej skierowany jest do minimum 36 osób samotnie wychowujących dzieci oraz rodzin w których występują problemy opiekuńczo wychowawcze lub niepełnosprawność dziecka, w wieku do 18 lat lub ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej z terenu miasta Sanoka, bezrobotnych, nieaktywnych zawodowo lub zatrudnionych, zagrożonych wykluczeniem społecznym, które jednocześnie są osobami w wieku aktywności zawodowej (15-64 lata), korzystającymi ze świadczeń pomocy oraz do ich otoczenia. Działania będą kierowane w szczególności do osób wykazujących bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych. Planuje się iż Programem zostanie objętych w roku 2013 – 16 osób, 2014 – 15 osób, 2015 - 5 osób.

Z potencjalnymi beneficjentami ostatecznymi zostaną podpisane umowy dotyczące udziału w Projekcie. W realizacji Projektu zastosowane zostaną co najmniej cztery instrumenty aktywnej integracji, każda z osób uczestniczących w Projekcie skorzysta z co najmniej jednego instrumentu aktywnej integracji. Zastosowany instrument/instrumenty zależny będzie od indywidualnej sytuacji osoby objętej Programem. Wybór odpowiednich instrumentów będzie efektem współpracy pracownika socjalnego z beneficjentem. Ponadto, uczestnicy Programu wraz z otoczeniem objęci zostaną działaniami o charakterze środowiskowym.

V. Planowane działania oraz metody realizacji Programu

W ramach Programu planuje się zastosowanie:

- I. Instrumentów aktywnej integracji: katalog instrumentów aktywizacyjnych z zakresu aktywizacji edukacyjnej, zdrowotnej i społecznej, które zawarte są w „Zasadach

przygotowywania, realizacji i rozliczania projektów systemowych Ośrodków Pomocy Społecznej, Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie oraz Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013”.

Planowane działania w zakresie instrumentu aktywnej integracji:

1. Instrumenty aktywizacji społecznej:
 - Warsztaty umiejętności społecznych Szkoła dla rodziców,
 - Wsparcie asystenta rodziny,
 - Poradnictwo prawne w zakresie kodeksu rodzinnego i opiekuńczego
 - Grupa samopomocowa
 - inne, wynikające z aktualnych potrzeb i zgodne z celami programu
- II. Działań o charakterze środowiskowym:
 - piknik integracyjny,
 - wyjazd integracyjny oraz osób z otoczenia dzieci
 - wyjście do kina dla dzieci z rodzin objętych programem
- III. Wsparcia finansowego: zasiłki okresowe, zasiłki celowe lub specjalne zasiłki celowe.

VI. Czas trwania Programu oraz harmonogram działań

Wdrażanie programu rozpocznie się po jego uchwaleniu przez Radę Miasta Sanok i będzie kontynuowane do 2015 roku. Zadania zaplanowane do realizacji w ramach programu będą wdrażane w formie ciągłej. Harmonogram realizacji programu wynika z zapisów projektu systemowego „Czas na aktywność w Gminie Miejskiej Sanok”.

Główne etapy realizacji Programu obejmują

1. Rekrutacja uczestników Programu
2. Organizowanie specjalistycznego wsparcia indywidualnego i grupowego w zakresie wzrostu kompetencji wychowawczych, życiowych i społecznych umożliwiających powrót do życia społecznego
3. Zajęcia grupowe dla uczestników (doradztwo zawodowe, warsztaty, spotkania ze specjalistami, wsparcie terapeutyczne)
4. Piknik integracyjny
5. Wyjazd integracyjny

6. Wyjścia do kina
7. Umożliwienie dostępu do informacji i konsultacji
8. Działania skierowane do uczestników wraz z otoczeniem

VII. Sposób finansowania realizacji programu.

Realizacja zadań programu będzie finansowana z następujących źródeł:

- Środki w ramach projektu systemowego „Czas na aktywność w Gminie Miejskiej Sanok” finansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, Program Operacyjny Kapitał Ludzki 2007-2013, priorytet VII Promocja Integracji Społecznej, Działania 7.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji, Poddziałanie 7.1.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej.
- Środki własne z budżetu gminy przeznaczone na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej na wypłatę zasiłków okresowych i celowych.

VIII. Odpowiedzialność za realizację Programu.

Za prawidłową realizację Programu odpowiedzialni będą:

Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sanoku Kierownik i Koordynator Projektu systemowego „Czas na aktywność w Gminie Miejskiej Sanok”, oraz pracownicy socjalni i asystenci rodziny zatrudnieni w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej.

Program realizowany będzie na terenie miasta Sanoka.

Program może ulec korekcie po zaleceniach instytucji wdrażającej bez konieczności zmiany uchwały.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIASTA

Jan Oklejewicz
Jan Oklejewicz